
LAPORAN PELAKSANAAN

SEMINAR FALAK NUSANTARA 2018

**SOUTHEAST ASIA-REGIONAL ASTRONOMY
SEMINAR**

SARAS 2018

17-18 OKTOBER 2018

INSTITUT TANAH DAN UKUR NEGARA

anjuran bersama:



JABATAN MUFTI
NEGERI PERAK



**UNIVERSITI
M A L A Y A**



KELAB INSTUN

ISI KANDUNGAN

TAJUK LAPORAN	MUKA SURAT
1.0 PENGENALAN	2
2.0 OBJEKTIF SEMINAR	3
3.0 PENYERTAAN SEMINAR	4
4.0 MAKLUMAT SEMINAR	3
4.1 Kemudahan Fasiliti di INSTUN	6
4.2 Yuran Seminar	7
4.3 Penginapan Seminar	7
4.4 Kemudahan Makanan dan Minuman Seminar	8
4.5 Laman Sesawang	8
5.0 PENGISIAN SEMINAR	9-12
6.0 RINGKASAN KEJAYAAN SARAS 2018	13
7.0 PENUTUP	14-15
LAMPIRAN A: JAWATANKUASA PELAKSANA SARAS 2018	17-19
LAMPIRAN B: JAWATANKUASA DAN TUGAS DI PERINGKAT INSTUN, SARAS 2018	20-22
LAMPIRAN C: ATURCARA SEMINAR	23
LAMPIRAN D: SENARAI NAMA PEMBENTANG DAN MODERATOR	24-25
LAMPIRAN E: SENARAI NAMA PENYERTAAN SARAS 2018	26-30
LAMPIRAN F: GAMBAR-GAMBAR SEPANJANG SEMINAR	31-48
LAMPIRAN G: REKABENTUK POSTER, BROSUR, BANNER, BUNTING DAN SIJIL PENYERTAAN	49-54

1.0 PENGENALAN

Ilmu falak didefinasikan sebagai salah satu cabang ilmu yang penting dalam Islam yang membahaskan secara terperinci pergerakan objek samawi di langit. Dengan bersumberkan pada nas Al-Quran dan hadis, para ilmuan Islam dalam bidang falak / astronomi akan secara langsung dapat menyediakan perkiraan waktu solat, penentuan gerhana matahari dan bulan, data almanak dan data takwim Islam untuk kegunaan umat Islam sejagat. Oleh yang demikian, ilmu falak ini perlu diterokai dengan lebih mendalam terutamanya oleh umat Islam kerana ilmu ini berkisar tentang ilmu fiqh, akidah dan akhlak dimana ilmu-ilmu ini merupakan perkara asas yang perlu ada dalam kehidupan sebagai umat Islam.

Oleh yang demikian, penganjuran Seminar Falak Nusantara 2018 atau dikenali sebagai *Southeast Asia-Regional Astronomy Seminar* (SARAS 2018) di peringkat antarabangsa yang julung kalinya diadakan dengan kerjasama dari Jabatan Mufti Negeri Perak (JMNPK), Universiti Malaya (UM) iaitu dari Fakulti Sains dan Akademi Pengajian Islam serta kerjasama dari Kelab INSTUN merupakan suatu wadah pencerahan tentang ilmu falak dan platform terbaik dalam mengumpulkan penyelidik-penyalidik tempatan mahupun antarabangsa untuk mengetengahkan isu-isu dalam dunia falak / astronomi pada masa kini. Perasmian seminar ini telah disempurnakan oleh Mufti Kerajaan Perak, Tan Sri Dato' Seri (Dr.) Haji Harussani bin Haji Zakaria. Dengan bertemakan "Ilmu Falak dan Masyarakat", seminar ini telah dapat menarik minat penyertaan daripada pelbagai pihak terutamanya golongan pelaksana dasar kerajaan mahupun NGO, penyelidik-penyalidik daripada IPTA tempatan dan golongan-golongan akademik dari rantau nusantara seperti Indonesia, Singapura, Thailand, Brunei Darussalam dan Filipina dalam mengetengahkan kajian penemuan baru dalam bidang falak / astronomi.

INSTUN telah dijadikan lokasi penganjuran seminar SARAS yang julung-julung kalinya diadakan ini. Disamping aktiviti utama seminar ini iaitu pembentangan kertas kerja daripada penyelidik-penyalidik dalam ilmu falak / astronomi, terdapat pelbagai lagi pengisian seminar yang disediakan untuk para peserta sepanjang dua hari seminar ini berlangsung seperti pameran falak / astronomi, pertunjukan planetarium dan lain-lain aktiviti yang telah mendapat sambutan yang menggalakkan daripada peserta SARAS 2018.

2.0 OBJEKTIF SEMINAR

Melalui program ini para peserta diberikan peluang untuk mendalami ilmu falak secara turath melalui kitab-kitab falak karangan para ilmuan falak Islam terutamanya dari nusantara. Maka, buat julung kalinya seminar yang akan dianjurkan ini merupakan: -

- i. Penganjuran yang pertama kali dilaksanakan negara ini;
- ii. Melibatkan ilmuan dari Malaysia dan rantau nusantara seperti Indonesia, Singapura, Thailand, Brunei Darussalam dan Filipina;
- iii. Mengetengahkan juga penglibatan aktiviti-aktiviti sedemikian dari sekolah-sekolah atau IPTA / IPTS di Malaysia berkaitan ilmu falak (secara poster atau penceritaan / lisan); dan
- iv. Sebagai platform perkongsian kajian penemuan baru dalam bidang falak / astronomi.

Antara objektif penganjuran seminar ini adalah seperti berikut: -

- i. Memberikan pendedahan khusus kepada kumpulan sasaran mengenai teori dan aplikasi ilmu falak / astronomi di Nusantara;
- ii. Memberikan peluang kepada golongan sasaran untuk mendapatkan dimensi baru ilmu falak / astronomi khususnya di Nusantara; dan
- iii. Membuka medan diskusi ilmiah dalam ilmu falak / astronomi antara negara serantau.

3.0 PENYERTAAN

Pada seminar SARAS 2018 yang julung kalinya diadakan ini, sambutan penyertaan daripada pelbagai pihak baik di dalam negara maupun diluar negara amat menggalakkan. Berikut merupakan antara penyertaan yang terlibat pada seminar SARAS 2018 ini: -

- i. Pegawai dan kakitangan Jabatan Agama Islam Negeri-negeri
- ii. Pegawai dan kakitangan Falak Jabatan Mufti Negeri-negeri
- iii. Ahli Jawatankuasa Falak Negeri
- iv. Persatuan-persatuan Falak / Astronomi Negeri
- v. Pensyarah dan Pelajar Institusi Pengajian Tinggi Awam / Swasta
- vi. Individu yang mempunyai pengetahuan berkenaan ilmu falak, astronomi dan fiqh
- vii. Pegawai dan Kakitangan kerajaan/ syarikat swasta/ persendirian
- viii. Badan-badan NGO
- ix. Orang Awam
- x. Peserta dari luar negara

Jadual dibawah memaparkan perincian penyertaan peserta mengikut kumpulan:-

BIL.	KUMPULAN	PECAHAN KEHADIRAN (ORANG)
1.	Sektor Awam / NGO	99
2.	Sektor Swasta	4
3.	Peserta Luar Negara	2
4.	Pelajar IPT	86
JUMLAH KESELURUHAN		191

*Nota: Senarai nama penyertaan mengikut kumpulan terdapat pada **Lampiran E** dalam laporan ini.

4.0 MAKLUMAT SEMINAR

Dengan kerjasama yang jitu dan padu dari Jabatan Mufti Negeri Perak (JMNPK), Universiti Malaya (UM) iaitu dari Fakulti Sains dan Akademi Pengajian Islam serta kerjasama dari Kelab INSTUN maka seminar ini telah berjalan dengan lancar seperti dalam perancangan. INSTUN yang merupakan sebuah pusat latihan telah dijadikan tempat pertemuan dan platform dalam merealisasikan objektif seminar Falak Nusantara yang julung kali diadakan ini. Jadual dibawah ini memaparkan maklumat-maklumat mengenai seminar ini: -

MAKLUMAT	KETERANGAN
Nama Seminar <i>Seminar Name</i>	Seminar Falak Nusantara 2018 <i>(Southeast Asia-Regional Astronomy Seminar 2018)</i>
Tema Seminar <i>Seminar Theme</i>	Ilmu Falak & Masyarakat <i>(Astronomy & Society)</i>
Skop / Bidang <i>Scope / Field</i>	i. Astronomi Cerapan <i>(Observational Astronomy)</i> ii. Astronomi Islam <i>(Islamic Astronomy)</i> iii. Astronomi Komuniti <i>(Community Astronomy)</i> iv. Astronomi Kebudayaan <i>(Cultural Astronomy)</i>
Tarikh <i>Date</i>	17 & 18 Oktober 2018 (Rabu & Khamis) <i>17 & 18 October 2018 (Wednesday & Thursday)</i>
Tempat <i>Venue</i>	Institut Tanah dan Ukur Negara (INSTUN) Tanjong Malim, Perak <i>National Institute of Land and Survey</i>
Laman Sesawang <i>Website</i>	http://saras2018.instun.gov.my/

4.1 Kemudahan Fasiliti di INSTUN

INSTUN selaku pihak penganjur seminar SARAS yang julung kali diadakan ini, telah menyediakan beberapa kemudahan fasiliti yang lengkap sepanjang dua hari seminar ini berlangsung. Jadual dibawah memaparkan jenis kemudahan fasiliti di INSTUN dan tujuan digunakan dalam penganjuran seminar ini: -

BIL.	FASILITI	TUJUAN
1.	Auditorium INSTUN	<ul style="list-style-type: none"> • Sesi pembentangan kertas kerja • Sesi <i>Flash Talk</i> • Sidang Media Seminar • Pendaftaran Peserta dan Pembentang • Bilik Menunggu Pembentang / VIP
2.	Dewan Kuliah Utama (DKU), Blok Akademik C	<ul style="list-style-type: none"> • Majlis Perasmian Seminar • Ucap Utama Seminar
3.	Perpustakaan INSTUN	<ul style="list-style-type: none"> • Pameran Falak dan Astronomi • Pameran Pertandingan Poster • Tapak Jualan Buku / Penerbitan berkaitan Falak / Astronomi • Pemeriksaan Kesihatan dan Derma Darah
4.	Pusat Kecemerlangan Ukur Kadaster (PKUK), Blok Akademik C	<ul style="list-style-type: none"> • Majlis meterai MoU antara INSTUN dan JMNPk • Sidang Media MoU
5.	Bilik Penginapan / Asrama / Rumah Tamu	<ul style="list-style-type: none"> • Penginapan bagi pembentang, peserta dan urus setia
6.	Kafeteria, Blok Akademik C	<ul style="list-style-type: none"> • Jamuan makan
7.	Bilik Ruby, Blok Akademik C	<ul style="list-style-type: none"> • Bilik menunggu VVIP, VIP dan Pembentang • Jamuan Makan VVIP, VIP dan Media
8.	Anjung INSTUN	<ul style="list-style-type: none"> • Pertunjukan Planetarium (<i>Dome</i>)
9.	Laluan luar antara Auditorium dan Anjung INSTUN	<ul style="list-style-type: none"> • Tapak Jualan Sempena Seminar

4.2 Yuran Seminar

Yuran penyertaan bagi seminar ini, dikategorikan seperti berikut:-

BIL.	YURAN PENDAFTARAN / SEORANG	YURAN (RM)
1.	Sektor Awam / NGO	RM200.00
2.	Sektor Swasta	RM450.00
3.	Peserta Luar Negara	RM650.00
4.	Pelajar IPT	RM50.00

Yuran pendaftaran bagi seminar ini adalah termasuk penginapan, makan iaitu untuk sarapan, minum pagi, makan tengah hari, makan malam dan kit seminar peserta iaitu seperti beg seminar, nota seminar, buku program dan sijil penyertaan.

4.3 Penginapan Seminar

Pihak penganjur telah menyediakan kemudahan penginapan kepada kesemua kumpulan penyertaan SARAS 2018 di INSTUN. Antara jenis kemudahan penginapan yang disediakan adalah seperti rumah banglow, rumah tetamu dan asrama. Jadual dibawah menunjukkan kumpulan penyertaan dan bilangan penginapan yang disediakan oleh pihak penganjur:-

BIL.	KUMPULAN	PENGINAPAN
1.	Penceramah	20
2.	Panel	4
3.	Urusetia	30
4.	Peserta	82
5.	Pelajar	82
6.	Pameran	8
7.	Peserta Walk In	-

4.4 Kemudahan Makanan dan Minuman Seminar

Sepanjang dua hari seminar ini, pihak pengajur telah menyediakan kemudahan makanan dan minuman kepada semua peserta SARAS 2018. Berikut adalah jadual menunjukkan lokasi penyediaan makan dan minum peserta sepanjang seminar ini:-

HARI SEMINAR	WAKTU MAKAN	LOKASI PENYEDIAAN
Hari Pertama	Sarapan Pagi	Kafetaria C, Block C, INSTUN
	Minum Pagi	Auditorium INSTUN
	Makan Tengah Hari	Kafetaria C, Block C, INSTUN
	Makan Malam	Kafetaria C, Block C, INSTUN
Hari Kedua	Sarapan Pagi	Kafetaria C, Block C, INSTUN
	Minum Pagi	Auditorium INSTUN
	Makan Tengah Hari	Kafetaria C, Block C, INSTUN

4.5 Laman Sesawang SARAS 2018

Satu laman sesawang SARAS 2018 telah diwujudkan iaitu <http://saras2018.instun.gov.my/>. Maklumat berkenaan semua aktiviti sebelum, semasa dan selepas seminar telah dipaparkan dan boleh diakses oleh semua untuk rujukan seperti kertas-kertas pembentangan, gambar-gambar seminar dan sebagainya.

5.0 PENGISIAN SEMINAR

Sepanjang dua hari seminar SARAS 2018 ini, selain aktiviti utama iaitu seminar pembentangan kertas kerja daripada para peserta, terdapat pelbagai lagi pengisian yang telah disediakan oleh pihak pengajur kepada para peserta seminar SARAS ini. Berikut merupakan senarai dan maklumat bagi aktiviti-aktiviti yang dijalankan sepanjang seminar SARAS iaitu: -

a) Pameran Falak / Astronomi

Pameran falak / astronomi telah berlangsung di Perpustakaan INSTUN. Pempamer terdiri dari syarikat-syarikat ukur swasta dan jabatan-jabatan kerajaan di Malaysia yang mempamerkan peralatan-peralatan ukur yang terkini dan moden serta pameran yang berkaitan dengan falak dan astronomi. Jadual dibawah memaparkan maklumat mengenai pempamer yang terlibat dalam aktiviti pameran SARAS 2018:

BIL.	AGENSI	PENERANGAN PAMERAN
1.	Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia (JUPEM) Jalan Sultan Yahya Petra, Kuala Lumpur.	Menyediakan perkhidmatan untuk mengetahui tarikh kelahiran dalam bulan Hijriah dan kedudukan bulan semasa dilahirkan secara percuma kepada mereka yang beragama Islam.
2.	Bandwork GPS Solutions Sdn. Bhd. Old Klang Road, Kuala Lumpur.	Mempamerkan peralatan ukur GPS/GNSS dan peralatan ukur konvensional yang diguna pakai di lapangan ukur.
3.	Cad Focus Sdn. Bhd. Jalan Chan Sow Lin, Kuala Lumpur.	Mempromosikan perisian ZWCAD 2019 yang merupakan sebuah perisian yang lengkap dan mudah untuk membantu Juruukur dalam penyediaan plan dan sebagainya.
4.	Global-trak System Sdn. Bhd. Subang Jaya, Selangor Darul Ehsan.	Mempamerkan produk “3D laser scanning” yang digunakan untuk pembentukan 3D model.

BIL.	AGENSI	PENERANGAN PAMERAN
5.	E. J. Motiwalla Desa Pahlawan, Kuala Lumpur.	Mempamerkan pelbagai peralatan ukur yang digunakan di lapangan pada masa kini dan alat untuk pemprosesan imej seperti "scanner" dan "printer".
6.	Perseid Telescopes & Binoculars Bayan Lepas, Pulau Pinang.	Mempamerkan pelbagai jenis model teleskop yang digunakan dalam cerapan astronomi / falak.
7.	Sky Shine Corporation Sdn. Bhd Setapak, Kuala Lumpur.	Mempamerkan peralatan ukur GPS/GNSS dan membuat demonstrasi penggunaan perisian GIS versi terkini.
8.	Jinsoon Yap Survey Solution Cheras, Kuala Lumpur.	Mempamerkan pelbagai peralatan ukur yang digunakan di lapangan pada masa kini.
9.	Starfield Instruments Supply Taman Sri Sentosa, Kuala Lumpur.	Mempamerkan pelbagai jenis model teleskop yang digunakan dalam cerapan astronomi / falak.
10.	Jabatan Mufti Negeri Perak	Mempamerkan bahan bacaan seperti buku, brosur yang berkaitan dalam bidang astronomi / falak disamping perkongsian maklumat dan kepakaran di Jabatan Mufti Negeri Perak dalam penyediaan takwim hijriah dan penentuan arah kiblat.
11.	Jabatan Mufti Negeri Selangor	Mempamerkan bahan bacaan seperti buku, brosur yang berkaitan dalam bidang astronomi / falak disamping perkongsian maklumat dan kepakaran di Jabatan Mufti Negeri Perak dalam penyediaan takwim hijriah dan penentuan arah kiblat.
12.	Taman Pustaka Enterprise	Mengadakan jualan buku-buku sejarah tamadun alam melayu dan astronomi / falak.
13.	CIMB Wealth Advisors (CWA)	Menawarkan pelaburan dan menyediakan khidmat nasihat kewangan secara percuma.
14.	Institut Tanah dan Ukur Negara (INSTUN)	Mempamerkan koleksi buku program latihan yang dijalankan di INSTUN dan risalah serta info bagi aktiviti setiap bahagian di INSTUN.

b) Pertunjukan Planetarium

Pada seminar SARAS ini, para pengunjung yang menyertai seminar ini berpeluang untuk melihat *astronomical dome (mobile planetarium)* secara percuma yang diadakan di lobi anjung INSTUN. Aktiviti ini merupakan salah satu aktiviti di seminar SARAS yang menjadi tumpuan oleh semua golongan peringkat umur terutamanya pelajar-pelajar sekolah. Para pengunjung dapat melihat pertunjukan dan peragaan simulasi bintang atau gugusan di langit dengan jelas seolah-olah berada di alam cakerawala. Oleh itu, menerusi aktiviti seumpama ini, ianya memberi pengetahuan ilmu mengenai dunia falak / astronomi dengan lebih jelas kepada para pengunjung.

c) Praktis Cerapan Teleskop

Terdapat sebuah teleskop milik INSTUN telah dipamerkan di anjung auditorium untuk pengunjung seminar SARAS. Disamping dapat melihat teleskop ini, para pengunjung juga berpeluang untuk bergambar bersama teleskop ini dengan pelbagai “*props*” astronomi yang disediakan.

d) Pertandingan “*flash talk*” dan poster terbaik

Sejumlah 15 penyertaan bagi pertandingan “*flash talk*” dan poster terbaik yang disertai daripada pelajar-pelajar IPTA. Poster-poster yang dihasilkan telah dipamer dan dinilai di Perpustakaan INSTUN. Pada pameran falak / astronomi ini, para pengunjung yang menyertai seminar SARAS berpeluang melihat hasil kajian mengenai ilmu falak / astronomi daripada pelajar-pelajar IPTA yang dipaparkan dalam bentuk poster. Bagi sesi “*flash talk*” pula, telah diadakan di Auditorium INSTUN. Pemarkahan dinilai oleh juri yang terdiri daripada beberapa orang pakar dan ilmuan dalam bidang falak / astronomi. Berikut adalah senarai pemenang pertandingan berkenaan: -

- Johan: Akram Zaki (USM)
- Naib Johan: Muhammad Daim Noharizan (USM)
- Ketiga: Nur Hidayah Ismail (UM)
- Keempat: Anisah Budiwati (UIN Walisongo)
- Kelima: Mohammad Afiq Azuan (UKM)
- Keenam: Mohammad Redzuan Tahar (UM)

e) Pemeriksaan Kesihatan dan Derma Darah

Para pengunjung seminar SARAS juga telah berpeluang untuk mendapatkan pemeriksaan kesihatan secara percuma dari Hospital Slim River, Perak. Disamping itu, terdapat program derma darah bagi membantu pengumpulan bekalan darah untuk pihak hospital bagi kegunaan mereka yang memerlukan.

6.0 RINGKASAN KEJAYAAN SARAS 2018

Southeast Asia-Regional Astronomy Seminar (SARAS 2018)

3

3 bulan persiapan seminar

1

MoU dimeterai diantara Jabatan Mufti Kerajaan Negeri Perak dan INSTUN

7

7 rencana resolusi SARAS 2018

23

23 pembentang ilmiah falak / astronomi:-

- 19 pembentang Malaysia
- 2 pembentang Indonesia
- 1 pembentang Filipina
- 1 pembentang Brunei

191

191 orang peserta dari dalam dan luar negara

15

15 penyertaan "Flash Talk" dan pertandingan poster terbaik

14

14 tapak pameran falak / astronomi daripada pelbagai agensi

865

865 orang pelajar sekolah mengadakan lawatan

7.0 PENUTUP

Secara keseluruhannya, seminar SARAS yang diadakan selama dua hari iaitu dari tarikh 17-18 Oktober 2018 ini telah berjaya direalisasikan berlandaskan objektif yang telah digariskan. Dengan keterlibatan penyertaan seramai 250 orang yang terdiri daripada pelbagai masyarakat umum, golongan akademik, golongan pelaksana dasar kerajaan mahupun NGO dan para ilmuan dari Malaysia dan rantau Nusantara seperti Indonesia, Singapura, Thailand, Brunei Darussalam dan Filipina ini ianya telah memberi suatu ruang wacana ilmu dan medium perkongsian ilmu serta wadah pertukaran buah fikiran yang baik dalam ilmu falak yang merupakan salah satu cabang ilmu dalam Islam yang membahaskan secara terperinci pergerakan objek samawi di langit. Sebanyak 23 kertas kerja telah berjaya dibentangkan dalam SARAS 2018 yang merangkumi 4 cabang astronomi iaitu astronomi cerapan, astronomi Islam, astronomi komuniti dan astronomi kebudayaan. Disamping itu, pada seminar ini juga dapat dilihat penglibatan yang aktif dari pelajar-pelajar IPTA tempatan dalam membentangkan kertas kerja dan juga pembentangan kajian dalam bentuk poster dengan tujuan memberi gambaran yang ringkas mengenai kajian yang dilakukan dalam bidang ilmu falak / astronomi untuk tatapan pengunjung SARAS 2018 ini.

Disamping pengisian utama seminar seperti pameran ilmiah berkaitan falak / astronomi, pertunjukan planetarium dan praktis cerapan teleskop, terdapat aktiviti sampingan yang disediakan oleh pihak penganjur seperti pemeriksaan kesihatan dan derma darah dan juga pelbagai jualan makanan dan minuman di dalam *food truck*. Oleh itu, dengan adanya aktiviti seumpama ini, maka ianya telah menarik ramai pengunjung dan telah mendapat sambutan yang menggalakkan daripada semua pihak.

Dalam pada itu, dalam seminar ini, pihak Jawatankuasa SARAS 2018 telah memutuskan beberapa pelan tindakan yang boleh dijalankan oleh pihak-pihak yang berkepentingan sebagai *way forward* bagi kelangsungan aktiviti dalam bidang ilmu falak / astronomi dalam bentuk resolusi seperti berikut: -

RESOLUSI SARAS 2018

- i. Isu-isu falak yang masih belum diselesaikan di peringkat Malaysia perlu diberi keutamaan untuk diselesaikan segera oleh panel pakar falak JAKIM;
- ii. Mengadakan perkongsian penyelesaian isu-isu falak peringkat Nusantara melalui MABIMS (Menteri-menteri Agama Brunei Darussalam, Indonesia, Malaysia dan Singapura);
- iii. Bagi membolehkan agensi kerajaan menyalurkan dana dan penggiat astronomi komuniti hendaklah didaftarkan;
- iv. Menyarankan kepada kerajaan negara-negara Nusantara, menjalinkan hubungan perkongsian dan usahasama dalam mengumpul, memelihara, dan mengkaji manuskrip falak alam Nusantara;
- v. Menyarankan kepada masyarakat awam yang memiliki koleksi falak / astronomi peribadi untuk berkongsi dengan Jabatan Mufti Negeri-negeri;
- vi. SARAS 2018 bersepakat bahawa pembinaan balai cerap negeri Perak perlu disegerakan supaya menjadi pusat perkembangan falak di negeri Perak; dan
- vii. Menubuhkan sekretariat tetap bagi SARAS yang berpusat di Universiti Malaya supaya dapat dilangsungkan secara dwi-tahunan.

Oleh yang demikian, dengan resolusi-resolusi yang diputuskan ini ianya merupakan suatu pendekatan yang terbaik yang dilakukan agar kelangsungan aktiviti falak / astronomi ini dijalankan sepanjang masa. Konklusinya, seminar falak nusantara ini merupakan suatu titik permulaan yang berjaya dilaksanakan kerana objektif seminar ini berjaya dicapai dengan jayanya dan pihak Jawatankuasa SARAS 2018 juga telah memutuskan bahawa seminar SARAS seterusnya ini akan dilaksanakan pada tahun 2020.

Laporan disediakan oleh:

.....
(CIK SITI ARIFAH BINTI ABDUL KADER)

Penolong Ketua Program Ukur Geodetik,
Institut Tanah dan Ukur Negara (INSTUN).

Disemak oleh:

.....
(SR RABIULKHAIR BIN MOHD NOR)
Ketua Program Ukur Geodetik,
Institut Tanah dan Ukur Negara (INSTUN).

Disahkan oleh:

.....
(SR TAUFEK BIN KASSIM)
Ketua Bahagian Ukur dan Pemetaan,
Institut Tanah dan Ukur Negara (INSTUN).

JAWATANKUASA PELAKSANA SARAS 2018

PENASIHAT

YBhg. Tan Sri Dato' Seri (Dr.) Hj. Harussani bin Hj. Zakaria

Mufti Perak

PENASIHAT BERSAMA

SS Tuan Hj. Zamri bin Hashim

(Timbalan Mufti Perak)

Prof. Dato' Dr. Mohd. Yakub@Zulkifli bin Mohd Yusoff

(Pengarah Akademik Pengajian Islam, Universiti Malaya)

Prof. Dr. Hasan bin Abu Kassim

(Ketua Jabaan Fizik, Fakulti Sains, Universiti Malaya)

Pn. Norehan binti Omar

(Penaung Kelab INSTUN)

AHLI JAWATANKUASA

JABATAN MUFTI NEGERI PERAK

SF Ustaz Mohamad Faizal bin Jani

SF Tn. Hj. Kamaruddin bin Adam

SF Ustaz Mohd Hafiz bin Sulaiman

Ustaz Mohamad Amri Alhusni bin Mohamad Dasuki

Ustaz Mohd Hafiz bin Bahrum

Ustazah Fatimah binti Ayoub

Ustaz Nor Izwan bin Hamdan

Ustaz Azizi bin Ismail

Ustaz Mohd Tajuddin bin Che Din

Ustaz Zainuddin bin Mohamad

Salmah binti Mohd Gidi

Mahanom binti Mior Arbi

Abdul Hadi bin Jalaluddin

Mohd Norazizi bin Mohd Shafie

UNIVERSITI MALAYA

Dr. Mohd Saiful Anwar bin Mohd Nawawi
Dr. Raihana binti Wahab
Dr. Mohamaddin bin Abdul Niri
Dr. Nurulhuda binti Ahmad Zaki
Dr. Nazhatulshima binti Ahmad
Dr. Norhasliza binti Yusof
Nurul Fatini binti Jaafar
Nur Hidayah binti Ismail
Mohammad Redzuan bin Tahar

KELAB INSTITUT TANAH DAN UKUR NEGARA

Sr Taufek bin Kassim, BCK
Haslina binti Tan Sali
Tn. Hj. Nasir bin Ismail
Zaiteena binti Wan Nasir
Anis Zaihasmy bin Zainal Abidin
Sr Rabiulkhair bin Mohd Nor
Musli bin Othman
Sr Edrin bin Mohd Eusoff
Sr Affandi bin Kastor
Sr Nasarularifin bin Kamarudin
Tn. Hj. Norhisham bin Othman
Mahruzaman bin Misran
Noor Amanina binti Mohd Noor
Sr Nor Mahani binti Ibrahim
Sr Faizah binti Mahmud
Sr P. Thivakaran Nair a/l Pathmanaphan
Sr Nur Adlina Ramli
Mohd Yusaimi bin Mat Yusof

Ahmad Kamal Ihsan bin Anuar
Abdul Rashid bin Omar
Noorhaizan binti Mat
Alwee Albar bin Syed Idros
Nor Adila binti Rahmad
Siti Maisarah binti Azha
Muhammad Faizal bin Abdul Rahman
Nurul Fazrin binti Asmoni
Aminah binti Anwar
Mohamed Sharudin bin Osman
Norizan binti Hussain
Sa'adiah binti Mohd Ali
Aminudin bin Ramli
Mohd Faizal bin Abu Kaslan
Azleen binti Alias
Azahar Riza bin Omar
Adam Ngu bin Abdullah
Noor Alifah binti Abd Hamid
Mohd A'bduh bin Jailani
Wan Mohd Firdauz bin Wan Mohd Zahari
Muhamad Akmal bin Abdul Raffar
Siti Arifah bt. Abdul Kader
Sr Shafiq Azwan bin Zalil

&

Pegawai dan kakitangan INSTUN

JAWATANKUASA DAN TUGAS PERINGKAT INSTUN, SARAS 2018

JAWATANKUASA	NAMA	TUGAS
PENASIHAT	Pn. Norehan bt. Omar	Pengarah INSTUN
PENGARAH PROGRAM	Sr Taufek b. Kassim, BCK	Ketua Bahagian (Ukur dan Pemetaan)
KETUA PENYELARAS	Sr Rabiulkhair b. Mohd Nor	Memastikan perjalanan seminar berjalan lancar sebelum, semasa dan selepas program.
FLOOR MANAGER	En. Musli b. Othman (K) Sr Ahmad Khalil b. Ruslan En. Mohd Salim b. Yusof Sr Faatihah bt. Mohd Jani En. Abdul Rashid b. Omar Pn. Norhidayah bt. Mahmood	-Memastikan perjalanan sebelum dan semasa seminar berjalan lancar. -Pembentangan di Auditorium & Dewan Kuliah Utama (DKU). -Memastikan gimik perasmian seminar berjalan seperti dalam perancangan. -Penyambut dan pengiring VVIP.
JAWATANKUASA DOKUMENTASI	Sr Affandi Kastor (K) Sr Nor Mahani Ibrahim	Menguruskan urusan dokumentasi atau surat menyurat yang berkaitan dengan seminar.
JAWATANKUASA KEWANGAN	Cik Noor Amanina bt. Mohd Noor (K) Pn. Norizan bt. Hussain Cik Sa'adiah binti Mohd Ali Kakitangan Seksyen Kewangan	Memastikan urusan kewangan dan perbelanjaan pengajuran seminar adalah dalam kawalan dan teratur.

JAWATANKUASA	NAMA	TUGAS
JAWATANKUASA PERSIDANGAN & LOGISTIK	En. Anis Zaihasmy B. Zainal Abidin (K) Sr Edrin b. Mohd Eusoff En. Mohd Ridhzuwan Bin Ahmad Pn. Noorhaizan & Seksyen Pentadbiran En. Ahmad Kamal Ihsan b. Anuar En. Alwee Albar Bin Syed Idros Pn Nora Azlina bt. Abdul Aziz En. Nik Azman b. Nik Jaafar En. Ghafar b. Abdol Pn Norfatimah bt. Abdul Jalil En Meor Fadhil b. Meor Aris En. Aznor Ahmad Lafzi b. Azim Pn. Nurhazwani Boon bt. Abdullah	-Menguruskan kelancaran perjalanan sesi pembentangan dan keselesaan penceramah. -Menguruskan penceramah dan tetamu VIP. -Memastikan bilik penceramah dan VIP dalam keadaan kemas. -Mengawal bilik audio video di Auditorium. -Memastikan sistem audio video dalam keadaan baik di Dewan Kuliah Utama iaitu semasa sesi pembentangan malam.
JAWATANKUASA PENDAFTARAN	Sr Nor Mahani Ibrahim (K) Sr Nasarularifin Kamarudin Cik Noor Amanina bt. Mohd Noor Cik Siti Maisarah bt. Azha En. Muhammad Faizal b. Abdul Rahman Cik Siti Fatimah Noor bt. Abdul Latif Cik Siti Arifah bt. Abdul Kader	-Memastikan urusan pendaftaran peserta berjalan lancar. -Mempunyai senarai peserta yang lengkap dan teratur. -Menjawab surat pengesahan kehadiran peserta. -Mengurus kaedah pembayaran dan pengeluaran resit yuran penyertaan seminar. -Susunatur kaunter pendaftaran peserta semasa seminar.
JAWATANKUASA PAMERAN	Sr Nasarularifin b. Kamarudin (K) En. Mohamad Ikhfa b. Mohd Ikram En. Adam Ngu b. Abdullah Pn. Haryanti bt. Dahalan En. Adzrizal b. Adnan Pn. Syarfazila Ezuwida bt. Shaari Cik Rosmini bt. Ismail Pn. Kasthuri a/p Balasingam En. Mohamed Salim b. Abdul Rahman	-Memastikan urusan-urusan pameran berjalan lancar sebelum, semasa dan selepas seminar. -Pameran dari sektor awam dan sektor swasta. -Mengurus surat jemputan dan pameran. -Menetapkan lokasi pameran dan agihan tapak pameran.

JAWATANKUASA	NAMA	TUGAS
JAWATANKUASA MAKANAN	Tn.Hj. Norhisham b. Othman (K) Tn.Hj. Zamri b. Mohd Nor En. Abdul Malek b. Abdullah Pn. Norashikin bt. Md Zin Sr Shafiq Azwan bin Zalil	Memastikan perkhidmatan makan minum dan pemasangan khemah berjalan lancar.
JAWATANKUASA HADIAH	Sr Faizah bt. Mahmud (K) Sr Nor Mahani bt. Ibrahim Sr Nur Adlina bt. Ramli Pn. Noor Alifah bt. Abd.Hamid Pn. Noranizawaty bt. Yusof Cik Azleen bt. Alias Pn. Junainah Binti Abd. Rahman	<p>-Menyediakan hadiah untuk pemenang. Antaranya seperti: -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pertandingan Poster (<i>FlashTalk</i>) - wang tunai. <ol style="list-style-type: none"> 1. Pertama = RM200 2. Kedua = RM150 3. Ketiga = RM 50 <p>-Menyediakan cenderamata untuk tetamu VIP.</p> <p>-Menyediakan tag urus setia dan penceramah.</p> <p>-Penyediaan bayaran dan saguhati kepada penceramah.</p>
JAWATANKUASA MULTIMEDIA	En. Mohd A'bdul b. Jailani (K) Sr Khor Yao Fa En. Sulaimi b. Ahmad En. Mohd Faizal b. Abu Kaslan Pn. Rohani bt. Hassan Cik Norliza Hanim bt. Othman@Osman En. Syed Alwi Bin Syed Abd Hamid En. Mohd Zoolhalmy Bin Razali En. Mohd Aminuddin (Praktikal BTM)	<p>-Membuat rakaman perjalanan seminar iaitu gambar dan video semasa program berlangsung.</p> <p>-Menyediakan kamera, video dan uav.</p>

ATURCARA SEMINAR

Hari Ketibaan 16 Oktober 2018 (Selasa)		
MASA	PERKARA	LOKASI
3.00 pm - 7.00 pm	Pendaftaran Peserta (Penginapan)	Anjung Domestik
7.00 pm - 9.00 pm	Makan Malam	Kafeteria C
Hari Pertama 17 Oktober 2018 (Rabu)		
7.00 am – 8.00 am	Sarapan Pagi	Kafeteria C
8.00 am – 9.00 am	Pendaftaran Peserta (Seminar)	Auditorium INSTUN
9.00 am – 10.00 am	Ucaptama Seminar	Dewan Kuliah Utama Blok Akademik C
10.00 am – 10.30 am	Majlis Perasmian Seminar SARAS 2018	
10.30 am – 11.00 am	Rehat: Minum Pagi	Auditorium INSTUN
11.00 am – 1.05 pm	Sesi A: Astronomi Cerapan	
1.05 pm – 2.15 pm	Rehat: Makan Tengah Hari	Kafeteria C
	Rehat & Solat	Asrama/Solat
2.15 pm – 4.20 pm	Sesi B: Astronomi Islam	Auditorium INSTUN
4.20 pm – 7.00 pm	Rehat & Solat	Asrama/Solat
7.00 pm – 8.30 pm	Makan Malam	Kafeteria C
8.30 pm – 10.00 pm	Sesi C: Astronomi Komuniti	Dewan Kuliah Utama Blok Akademik C
Hari Kedua 18 Oktober 2018 (Khamis)		
7.00 am – 8.30 am	Sarapan Pagi	Kafeteria C
8.30 am – 10.00 am	Sesi D: Astronomi Kebudayaan	Auditorium
10.00 am – 10.30 am	Rehat: Minum Pagi	
10.30 am – 11.30 am	Sesi D (samb.): Astronomi Kebudayaan	
11.30 am – 12.30 pm	Pembentangan Ringkas Pascasiswazah	Perpustakan
12.30 pm – 2.00 pm	Rehat: Makan Tengah Hari	Kafeteria C
2.00 pm – 3.45 pm	Sesi E: Astronomi Komuniti	Auditorium
3.45 pm – 5.00 pm	Majlis Penutup Seminar SARAS 2018	

LAMPIRAN D**SENARAI NAMA PEMBENTANG DAN MODERATOR****Hari Pertama: 17 Oktober 2018 (Rabu)**

SESI A: ASTRONOMI CERAPAN			
BIL.	NAMA	KEYNOTE	TAJUK
1.	Prof. Dr. Hasan Abu Kasim	Moderator	
2.	Dr. Norhasliza Yusof	Moderator	
3.	Dato' Dr. Mohd. Zambri Zainuddin	Ucaptama	Halatuju dan Pemerksaan Astronomi / Falak Serantau
4.	Prof. Madya Dr. Hakim L. Malasan	Pembentang Utama	Balai Cerap Gunma dan ITERA
5.	Dr. Nazhatulshima Ahmad	Pembentang 1	Kajian Asteroid di Malaysia
6.	Prof. Madya Dr. Zambri Zainal Abidin	Pembentang 2	Cabarani dan Masa Depan Teleskop Radio di Nusantara
7.	Dr. Zety Sharizat Hamidi	Pembentang 3	<i>Solar Radio Burst: Data Acqusition Technique</i>
8.	Prof. Madya Abdul Halim Abdul Aziz	Pembentang 4	Peluang Penyelidikan Falak / Astronomi di Malaysia
SESI B: ASTRONOMI ISLAM			
9.	Mohd Faizal Jani	Moderator	
10.	Dr. H. Ahmad Izzuddin	Pembentang Utama	Pembangunan Falak Syarie di Indonesia
11.	Dr. Mohammaddin Abdul Niri	Pembentang 1	Integrasi Ilmu dalam Bidang Astronomi Islam di Malaysia
12.	Sr. Dr. Azhari Mohamed	Pembentang 2	Peranan JUPEM dalam Permasalahan dan Isu-isu Falak di Malaysia
13.	Tn. Syed Kamarulzaman Syed Kabeer Al-Hussaini	Pembentang 3	Peranan Persatuan Falak dalam Masyarakat di Malaysia
14.	Ustaz Hardi Sadali	Pembentang 4	Peranan dan Cabaran Unit Falak di Jabatan Mufti Malaysia
SESI C: ASTRONOMI KOMUNITI			
15.	Dr. Mohd Saiful Anwar Mohd Nawawi	Moderator	
16.	Tn. Hazarry Hj. Ali Ahmad	Pembentang 1	Astronomi dan Masyarakat di Brunei
17.	Tn. Shahrin Ahmad	Pembentang 2	Penyampaian Ilmu Astronomi kepada Masyarakat Melalui Internet

Hari Kedua: 18 Oktober 2018 (Khamis)

SESI D: ASTRONOMI KEBUDAYAAN			
BIL.	NAMA	KEYNOTE	TAJUK
1.	Tn. Mahruzaman Misran	Moderator	
2.	Dr. Mat Rofa Ismail	Pembentang Utama	Astronomi Dalam Kebudayaan Alam Melayu: Suatu Kajian Manuskrip
3.	Ustaz Hanafiah Abd. Razak	Pembentang 1	Ketokohan Syeikh Yasin Al-Fadani dalam Ilmu Falak
4.	Tn. Nor Azam Mat Noor	Pembentang 2	Metodologi Pentarikhan Falak: Perbandingan Kes antara Gua Ashabul Khafi dan Gua Cherita
5.	Dr. Rosalyn Gelunu	Pembentang 3	Etnoastronomi Masyarakat Kadazan-Dusun
6.	Pn. Nurul Fatini Jaafar	Pembentang 4	Astronomi Dalam Antropologi: Penelitian Lapangan Terhadap Masyarakat Orang Asli
7.	Tn. Mohd Salleh Mazukhi	Pembentang 5	Ilmu Falak Samudera Melayu
SESI E: ASTRONOMI KOMUNITI			
8.	Tn. Mohd Redzuan Tahar	Moderator	
9.	Dr. Rogel Mari Sese	Pembentang Utama	Penyampaian Ilmu Astronomi kepada Masyarakat di Filipina
10.	Dr. Mahamarowi Omar	Pembentang 1	Peranan dan Aktiviti Balai Cerap Komuniti Kota Bharu
11.	Dr. Chong Hon Yew	Pembentang 2	Mewujudkan Minat dan Keseronokan Astronomi Skala Besar di Kawasan Utara
12.	Pn. Farahana Kamarudin	Pembentang 3	Sumbangan dan Peranan Balai Cerap Negara Langkawi di Malaysia

SENARAI PENYERTAAN SARAS 2018**a) Kakitangan Kerajaan / NGO**

BIL.	NAMA	AGENSI
1.	Shamsul Masrin Bin Saidin	JUPEM Ibu Pejabat
2.	Farid Hamidi Bin Ibrahim	Persatuan Falak
3.	Prof. Dr. Ibnor Azli Ibrahim	Faculty of Islamic Studies, UKM
4.	Kassim Bahali	Persatuan Falak Syar'i Malaysia
5.	Mohd Saparina bin Hj Ab Talib	Antiquity
6.	Othman Zainon	Jabatan Geoinformasi, Fakulti Alam Bina Dan Ukur, UTM
7.	Azli Shah Bin Zakaria	Pegawai Bank
8.	Sairin Bin Salleh	Persatuan Ahli Falak Selangor
9.	Balya Amin Bin Yusoff @ Che Man	Bahagian Ukur Geodetik / JUPEM Ibu Pejabat
10.	Shahir Akram Hassan	Center for Islamic Development Management Studies, USM, Pulau Pinang
11.	Mohd Shukri Hanapi	Center for Islamic Development Management Studies, USM, Pulau Pinang
12.	Mohamad Fadzli Bin Mohd Razi	Pusat Islam Melaka
13.	Mohd Idzwan Bin Suludin	Pusat Islam Melaka
14.	Sr. Hj. Muhammad Salim Bin Mohammed Asari, Amp	JUPEM Pulau Pinang
15.	Sr Ahmad Azmi Bin Hashim	JUPEM Perlis
16.	Zul Qarnain Bin Bakar	JUPEM Perlis
17.	Abu Zaki B. Jailani	NGO
18.	Abdul Murad Bin Sudin	NGO
19.	Muhammad Daud Bin Mahdzur	JUPEM Ibu Pejabat
20.	Mohd Yusuf Bin Mohamed Thajoodin	Bahagian Ukur Geodetik / JUPEM Ibu Pejabat
21.	Sr Jasni Bin A. Rahman	
22.	Hamidi Bin Ahmad	
23.	Mohammad Insanudin Bin Rajiee	Pejabat Agama Islam Kapit, Sarawak
24.	Muhammad Fizree Bin Zubir	An Nur Islamic Centre
25.	Sheikh Mohd Firdaus Bin Sheikh Ahmad	Jabatan Mufti Negeri Pahang
26.	Mohd Ghazali Bin Kamali@Ali	Jabatan Mufti Negeri Pahang
27.	Mohamad Zikri Bin Mat Isa	JUPEM Wp Labuan
28.	Karzaman Ahmad	Langkawi National Observatory (LNO)
29.	Mustaffa Bin Anjang Ahmad	Universiti Tun Hussein Onn, Malaysia
30.	Shahrul Nizam Ibn Ishak Al Mindeeni	USM
31.	Abu Bakar Jaafar	UiTM Cawangan Pahang
32.	Mohd Hafiz Safiai	Universiti Kebangsaan Malaysia
33.	Prof Madya Sr Dr Hj Juazer Rizal Abdul Hamid	UiTM
34.	Sr Hj. Md.Issa B Abdul Hai	JUPEM Perak
35.	Sr Shaffri B Baudi	JUPEM Perak
36.	Norameen Bin Burhanuddin	Jabatan Mufti Negeri Selangor
37.	Roselan bin Mohd Noor	JUPEM Ibu Pejabat
38.	Sr Mustafa Bin Hj Md Kasim	JUPEM Kelantan
39.	Mohd Aziz Bin Mahmood	Persatuan Falak

BIL.	NAMA	AGENSI
40.	Khairul Anuar Bin Yazid	
41.	Haji Mukhlis Bin Kasimin	Masjid Jamek Tanjong Malim
42.	Haji Mohd Subakir Bin Mohd Ali	Masjid Jamek Tanjong Malim
43.	Joko Satria A.	UKM
44.	Zamri Bin Rani	
45.	Shahril Azwan Hussin	
46.	Asri Bin Jaafar	
47.	Mohd Rashidi Bin Isa	
48.	Muhammad Haniff Bin Baderun	
49.	Fadhlulhadi Bin Razali	Ilim
50.	Asyraf Bin Ismail	
51.	Muhammad Noh Bin Mustaffa	
52.	Razali Bin Johari	
53.	Dr. Abdul Ghaffar bin Surip	
54.	Mohd Zailani bin Hassan	Masjid
55.	Mohamad Fitri Afiq b. Azman	Balai Cerap Telok Kemang
56.	Muhammad Luqmanul Hakim b Muhamram	NGO Sabah
57.	Ahmad Shukri bin Mohamed	
58.	Che Abdul Majid bin Che Omar	YDP PIBG SAM Bandar Baru Salak Tinggi
59.	Nurul Ashikin Binti Rahmad	Politeknik Tuanku Sultanah Bahiyah
60.	Siti Norzaihan Bt Mohd Puzi	JUPEM Sabah
61.	Norhayati Yusof	Politeknik Tuanku Sultanah Bahiyah
62.	Asmidar Zainol	Jabatan Penerangan Malaysia Sabah
63.	Rabiatul Najwa Binti Bahrin	Politeknik Tuanku Sultanah Bahiyah
64.	Nur Afifah Abdullah Samion	Politeknik Tuanku Sultanah Bahiyah
65.	Nasir Bin Ismail	INSTUN
66.	Murad Bin Isa	INSTUN
67.	Hjh. Syazleena Binti Yahya	INSTUN
68.	Nor Adila Binti Rahmad	INSTUN
69.	Haryanti Binti Dahalan	INSTUN
70.	Nora Azlina Binti Abdul Aziz	INSTUN
71.	Ahmad Kamal Ihsan bin Anuar	INSTUN
72.	Zahar bin Sapar	INSTUN
73.	Azman bin Mad Dali	INSTUN
74.	Noranizawaty binti Yusof	INSTUN
75.	Mohd Zoolhalmy bin Razali	INSTUN
76.	Siti Aminah binti Samsuri	INSTUN
77.	Mohd Ridhuwan bin Ahmad	INSTUN
78.	Siti Maisarah binti Azha	INSTUN
79.	Siti Arifah binti Abdul Kader	INSTUN
80.	Shahrina Hasnieza binti Abd Halim	INSTUN
81.	Nor Fazlina binti Yusop	INSTUN
82.	Norshahna binti Md. Saad	INSTUN
83.	Haslina binti Tan Sali	INSTUN
84.	Faizan bin Zaidi Ho	INSTUN
85.	Nor Fadila binti M Sapuan	INSTUN
86.	Azfaizan bin Ahmad Sarkawi	INSTUN
87.	Liyana 'Izzati bin Aris	INSTUN
88.	Junainah binti Abd. Rahman	INSTUN
89.	Muhammad Firdaus Bin Ariffin	Jabatan Penjara Tapah
90.	Nor Hairi Shairi	

BIL.	NAMA	AGENSI
91.	Muhammad Saidul	Pejabat Mufti WP
92.	Mohd Awalluddin	
93.	Ahmad Rosli B Bahari	
94.	Wan Shamsuri Wan Mohd Taib	
95.	Saiful Anam Bin Alisaa	
96.	Zainal Abidin Md Yunus	
97.	Muhamad Firdaus Ab Rahman	
98.	Hussein 'Azeemi Abdullah Thaidi	
99.	Ahmad Nazlie B Muhamad	

b) Swasta

BIL	NAMA	AGENSI
1.	Nik Abdul Rahman Bin Mustapha	Al Rajhi Bank Malaysia
2.	Mohd Ayub Bin Yaakub	Juruukur
3.	Mohamad Abdul Latif Bin Mohd Razali	Sapura Eap Malaysia
4.	Abd Ghani Bin Jusoh	Juruukur

c) Pelajar

BIL	NAMA	AGENSI
1.	Syamil Bin Ahmad Shakir	UKM
2.	Mohd Razlan Bin Ahmad	UKM
3.	Muhamad Syazwan Bin Faid	
4.	Muhamad Khairul Najmi Bin Zainuri	Maahad Tahfiz Istiqomatuddin
5.	Mohd Shamsuri Bin Shamsuddin	UTM
6.	Muhamad Akram Zaki Bin Roslan	USM
7.	Amirul Hazim Bin Kamarulzaman	USIM
8.	Muhammad Alif Fitri Bin Abdul Halim	UKM
9.	Mohammad Afiq Dzuan Bin Mohd Azhar	
10.	Mohamad Luqman Hakim Bin Mohd Noor	UM
11.	Aminun Nabil Bin Ahmad Syahir	UM
12.	Anas Safwan Bin Mohamad	UM
13.	Mohd Abid Bin Azhar	UM
14.	Ahmad Fahim Bin Mohd Kasri	UM
15.	Muhammad Adib Hakimi B Muhd Tzauazmi	UM
16.	Abdullah Faiq Irfan Bin Abdullah	UM
17.	Muhammad Zaid Bin Mohd Roselan	UM
18.	Ahmad Solihin Bin Sira Juddin	UM
19.	Muhammad Khairani Bin Mohd Azhar	UM
20.	Afiq Adli Bin Razali	UM
21.	Mohamad Izzulzqry Bin Mohamad Azham	UM
22.	Ahmad Mu'az Bin Supian	UM
23.	Muhammad Fitri Bin Yahaya	UM
24.	Muhammad Ridzuan bin Hashim	UM
25.	Muhammad Daim Bin Norharizan	USM
26.	Mohd Hamizan Bin Abdul Hamid	UiTM
27.	Paizal Amirul bin Pauzi	USM
28.	Muhammad Affan Bin Ramzan	UiTM
29.	Maslindah Binti Malla	UiTM
30.	Muhammad Asyraf Bin Anuar	UM
31.	Masreta Binti Mohd@Basri	UTM
32.	Izzatul Huda Binti Mustafa	UM
33.	Naimmatul Nazuha Binti Ahmad Syahir	UM

BIL.	NAMA	AGENSI
34.	Nur Nabilah Binti Zulkifli	UM
35.	Nur Aima Afiqah Binti Mat Nuddin	UM
36.	Nur 'Aisyah Binti Taufik	UM
37.	Syafeeqa Alyssa Binti Abd Jalil	UM
38.	Nur Syahmina Afza Binti Suhaimi	UM
39.	Salwani Binti Hashim	UM
40.	Nurul Hazimah Binti Mansor	UM
41.	Wan Syakirin Izzati Binti W Abdullah	UM
42.	Nur Syazana Binti Jais	UM
43.	Nor Ismahani Binti Zonkifli	UM
44.	Siti Aisyah Binti Hassan	UM
45.	Nur Anis Asmidar Binti Junid	UM
46.	Nur Izzatul Najihah Binti Mohamad	UM
47.	Siti Aisyah Binti Lehad	UM
48.	Siti Nurhidayah Binti Sheikh Hassan	UM
49.	Nor Najidah Binti Osman	UM
50.	Nor Salihin Binti Ramli	UM
51.	Khairussaadah Wahid	UM
52.	Nurul Kausar Nizam	UM
53.	Farhana Binti Shahdzul Kahar	UiTM
54.	Habibah Mumtazah Binti Hisham	UiTM
55.	Hafsa Binti Misman	UiTM
56.	Ilyia Natasya Binti Samsur Bahari	UiTM
57.	Jasmine Cruz Binti Mohd Malla	UiTM
58.	Nik Nursyakira Binti Nik Rosli	UiTM
59.	Nur Adrianna Binti Mat Ariffin	UiTM
60.	Nur Syairah Binti Mohd Zin	UiTM
61.	Nur Yasyfa Binti Abdullah	UiTM
62.	Nurul Intan Syahira Binti Abd Karim	UiTM
63.	Puteri Aina Nabila Binti Mohamad@	UiTM
64.	Siti Hawa Binti Mat Sapuan	UiTM
65.	Siti Nabila Binti Ahmad Faizal	UiTM
66.	Siti Nurhaliza Binti Junaidi	UiTM
67.	Siti Zaharah Binti Lajah	UiTM
68.	Nur Syuhada Asyikin Bin Isa	UM
69.	Nur Amira binti Mohd Norsham	UiTM Shah Alam
70.	Sharifah Shazwani binti Syed Mohamed	UKM
71.	Raudha binti Md Ramli	USM
72.	Nur Aida Athirah binti Sulaiman	USM
73.	Nurain binti Mohamad Ansor	UiTM Shah Alam
74.	Faiz Faricha	UIN Wali Songo Indonesia
75.	Anisah Budiwati	UIN Wali Songo Indonesia
76.	Emma Zulaiha Zulkifli	USM
77.	Samihah binti Sulaiman	UM
78.	Siti Rahimah binti Ikhsan	
79.	Najihatun Amni Binti Mahazir	UM
80.	Siti Syazwani Bt Mustafar	UM
81.	Muhammad Alif Fitri Bin Abdul Halim	
82.	Khairunnisa Bt Jeffri	UM
83.	Laksmyanti Annake Hn	ITB
84.	Meor Muhammad Azim Bin Meor Aznam	AL-AZHAR/ PERDANA FELO
85.	Noor Hidayah Mohd Zulkifli	UM
86.	Syed Haashim B Syed Abdul Rahman	UKM

d) Luar Negara

BIL.	NAMA	AGENSI
1.	Abdul Hadi Bin Ali	Mahkamah Syariah Brunei
2.	Mohammad Hairul Azerin Bin Hj Md Jaya	Mahkamah Syariah Brunei

LAMPIRAN F

GAMBAR-GAMBAR SEPAJANG SEMINAR



Kaunter pendaftaran yang terletak di anjung auditorium bagi tujuan pendaftaran peserta



Para peserta mendaftarkan diri di kaunter pendaftaran



Urusetia INSTUN yang menguruskan proses pendaftaran pelajar



Ketibaan Mufti Kerajaan Negeri Perak, Tan Sri Dato' Seri (Dr.) Haji Harussani bin Hj Zakaria untuk upacara perasmian SARAS



Ucapan perasmian oleh Tan Sri Dato'Seri (Dr.) Haji Harussani Bin Hj Zakaria



Upacara ketukan gong oleh Tan Sri Dato'Seri (Dr.) Haji Harussani Bin Hj Zakaria sebagai simbolik upacara perasmian SARAS 2018



Barisan tetamu kehormat pada majlis perasmian yang bertempat di Dewan Kuliah Utama Blok Akademik C



Para peserta seminar di majlis perasmian SARAS 2018



Gambar kenangan bersama tetamu-tetamu VIP, para peserta dan Jawatankuasa seminar Falak Nusantara



Majlis meterai MoU persefaham diantara JMNPK dan INSTUN



Majlis meterai MoU persefaham diantara JMNPK dan INSTUN



Gambar kenangan setelah selesai majlis MoU



Proses urusan pendaftaran bagi moderator dan pembentang utama di pintu masuk auditorium



Proses urusan pendaftaran bagi moderator dan pembentang utama di pintu masuk auditorium



Suasana di dalam auditorium INSTUN semasa sesi pembentangan kertas kerja



Kehadiran pelajar-pelajar sekolah



Sesi pembentangan kertas kerja



Pembentangan kertas kajian pada hari pertama



Pembentangan kertas kajian pada hari pertama



Pembentangan kertas kajian pada hari kedua dari pembentang negara Filipina



Sesi soal dan jawab daripada peserta seminar kepada pembentang



Sesi soal dan jawab daripada peserta seminar kepada pembentang



Penyampaian sijil penghargaan kepada syarikat luar yang menyertai seminar SARAS 2018



Penyampaian sijil penghargaan kepada syarikat luar yang menyertai seminar SARAS 2018



Aktiviti pameran falak / astronomi di perpustakaan INSTUN



Aktiviti pameran falak / astronomi di perpustakaan INSTUN



Aktiviti pameran falak / astronomi di perpustakaan INSTUN



Pameran poster daripada para peserta seminar SARAS 2018



Aktiviti pertunjukan planetarium di lobi anjung INSTUN



Aktiviti praktis cerapan teleskop di anjung auditorium



Aktiviti pemeriksaan kesihatan dan derma darah di perpustakaan INSTUN



Penjualan makanan dan minuman di dalam “*food truck*” di tapak jualan di perkarangan auditorium INSTUN



Suasana di tapak jualan di perkarangan auditorium INSTUN



Sesi penyampaian hadiah kepada para pemenang bagi kategori pembentang kertas kerja terbaik



Gambar kenangan bersama barisan tetamu VIP dan para peserta di akhir majlis penutupan SARAS 2018



Sebahagian staf INSTUN dibahagian Ukur dan Pemetaan merangkap urusetia seminar SARAS

**REKABENTUK POSTER, BROSUR, BANNER, BUNTING DAN SIJIL
PENYERTAAN**



The poster features a dark blue background with a celestial theme, including stars, planets, and a large orange sun-like graphic in the upper left. The title "SEMINAR FALAK NUSANTARA 2018" is prominently displayed in large, bold, blue and white letters. Below it, the subtitle "SOUTHEAST ASIA-REGIONAL ASTRONOMY SEMINAR 2018" and the theme "ILMU FALAK DAN MASYARAKAT" are written in smaller text. The dates "17 - 18 OKTOBER 2018" are centered below the subtitle. The location is listed as "INSTITUT TANAH DAN UKUR NEGARA, KEMENTERIAN AIR, TANAH DAN SUMBER ASLI, TANJONG MALIM, PERAK".

UCAP TAMA

Dato' Dr. Mohd. Zamri Zainuddin
Panel Pakar Falak JAKIM

SKOP

Astronomi Islam
Astronomi Cerapan
Astronomi Kebudayaan
Astronomi Komuniti

PEMBENTANG UTAMA

Dr. H. Ahmad Izzuddin
Universiti Islam Negeri Walisongo
Semarang, Indonesia

Dr. Rogel Mari Sese
National Space Promotion
(NSP), Philippines

Assoc. Prof. Dr. Hakim L. Malasan
Institut Teknologi Bandung (ITB)
Indonesia

Dr. Mat Rofa Ismail
Panel Pakar Falak
Jabatan Kemajuan Islam
Malaysia (JAKIM)

PEMBENTANG

Dr. Nazhatulshima Ahmad
Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur
Prof. Madya Dr. Zamri Zainal Abidin
Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur
Dr. Zety Shahritzat Hamidi
Universiti Teknologi Mara Malaysia (UiTM), Shah Alam
Prof. Madya Abdul Halim Abdul Aziz
Universiti Sains Malaysia (USM), Pulau Pinang
Farahana Kamarudin
ANGKASA
Dr. Mohammaddin Abdul Niri
Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur
Sr. Dr. Azhar Mohamed
Jabatan Ukur dan Pemetaan Malaysia (JUPEM)
Syed Kamranzaman Syed Kabeer Al-Hussaini
Persatuan Falak Syarie Malaysia
Ustaz Hardi Sadali
Jabatan Mufti Negeri Selangor
Hazarry Hj Ali
Setiausaha Agung Persatuan Astronomi Brunei Darussalam
Shahrin Ahmad
Falak Online
Ustaz Hanafiah Abd. Razak
Panel Pakar Falak JAKIM
Noor Azam Mat Noor
AJK Falak Negeri Pulau Pinang
Dr. Rosalyn Gelunu
IPG Kampus Kent, Tuaran, Sabah
Nurul Fatini Jaafar
Universiti Malaya (UM), Kuala Lumpur
Mohd Salleh Mazukhi
Penyelidik Bebas
Dr. Mohamarowi Omar
Balai Cerap Kota Bharu, Kelantan
Dr. Chong Hon Yew
Pertubuhan Astronomi Pulau Pinang

ANJURAN BERSAMA

JABATAN MUFTI NEGERI PERAK
UNIVERSITI MALAYA

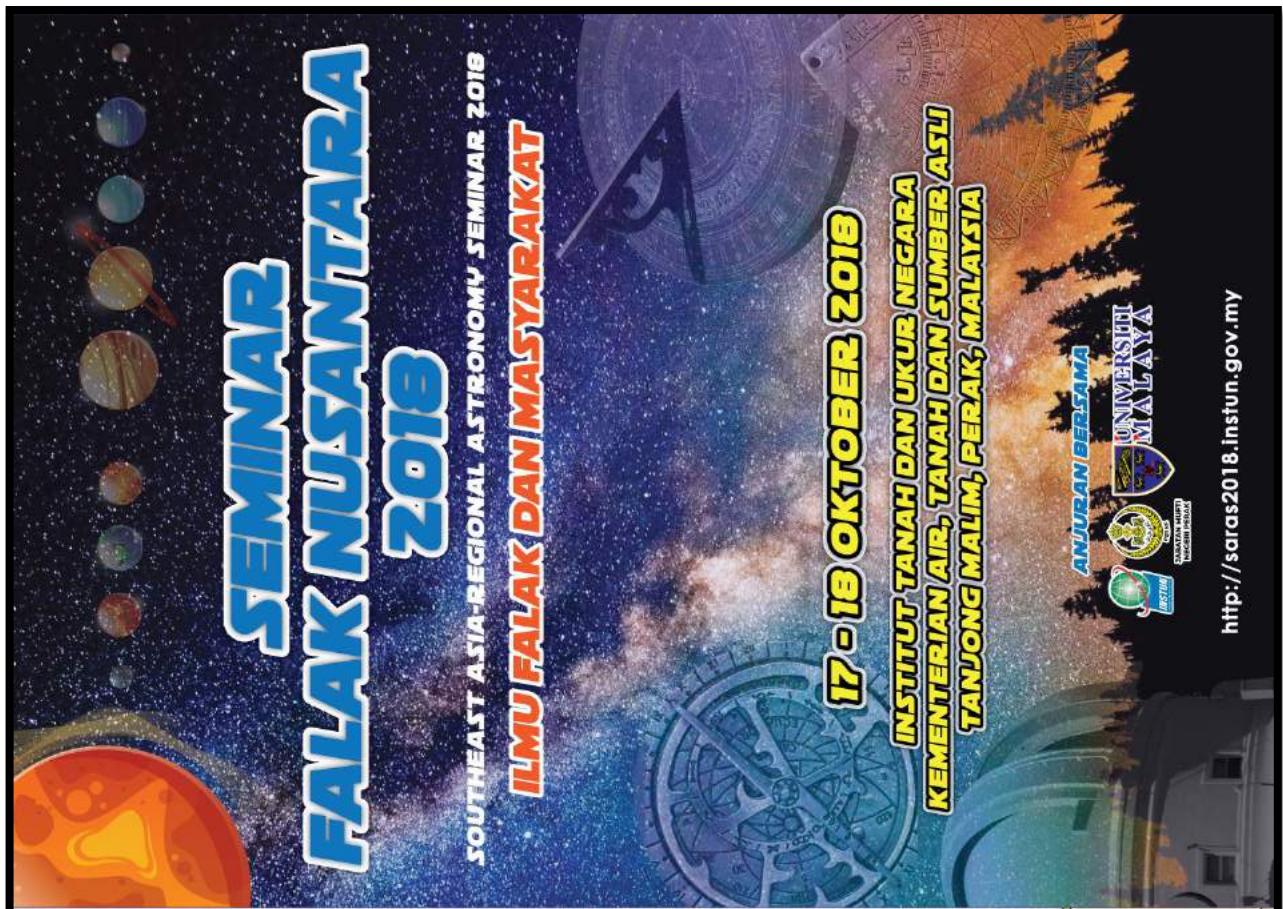
KETERANGAN LANJUT

Hubung Urus Setia Seminar Falak Nusantara 2018 (SARAS 2018)

Nazhatulshima Ahmad	+603 79674100	n_ahmad@um.edu.my
Mohd Saiful Anwar Mohd Nawawi	+603 79676011	saifulanwar@um.edu.my
Fatimah Ayoub	+6019 5674114	mrayyanalfatih@gmail.com
Nasarularifin Kamarudin	+6012 9239446	nasarul@instun.gov.my

lari <http://sarases2018.instun.gov.my>

Poster



BORANG PENYERTAAN SEMINAR FALAK NUSANTARA (SARAS 2018)					
No.	Nama	Jawatan	No. KP	No. Tel	E-Mel

Bersama ini diberitakan Wang Tunai / Wang Posi Local Order (LO) / Bank Draf bernombor _____ berjumlah RM _____

MAKLUMAT PEJABAT PEMBAYARAN

Organisasi : Alamat :

Pegawai Berlangganan/jawab No. Tel :

(Bahagian Kawangan) : No. Faks :

Jawatan : E-Mel :

Jabatan : Tandatanganan :

Cop Rasmii :

Tandatanganan :

Cop Rasmii :

Pengerusi/hendaklah dibuat atas nama PENGARAH INSTITUT TANAH DAN UKUR NEGARA

*Boorang Penyertaan yang lengkap dihantar kepada :

Nasarulaini Kamarudin nasarul@instun.gov.my Faks : 05 454 2842

-Pendaftaran secara bas talian juga boleh dicapai melalui

laman <http://sarasa2018.instun.gov.my>

YURAN PENYERTAAN SWASTA RM450 SAHAJA

TERBUKA KEPADA 200 ORANG SAHAJA

YURAN PENYERTAAN SEKTOR AWAM/NGCO RM200 SAHAJA

GERAI PAMERAN DAN AKTIVITI ASTRONOMI

● PENGINAPAN, MAKANAN, KIT SEMINAR DAN SIDU PENYERTAAN DISEDIAKAN

YURAN PENYERTAAN LUAR NEGERA RM650 SAHAJA

● GELAR PAMERAN DAN AKTIVITI ASTRONOMI

NOTA :

● DARI TOL TANJONG MALIM HINGGA INSTUN = 15 KM

● DARI TOL BEHRANG HINGGA INSTUN = 5 KM

KOORDINAT :

● GARIS LINTANG (LATITUDE, θ) = $3^{\circ}45'58''E9$

● GARIS BUJUR (LONGITUDE, λ) = $101^{\circ}30'53''E9$



LOKASI SEMINAR

AUDITORIUM INSTUN

INSTITUT TANAH DAN UKUR NEGARA

Kementerian Air, Tanah dan Sumber Asli

35850 Behrang Jlu., Tg. Malim, Perak, Malaysia

Tel.: 05-454 2825 Faks.: 05-454 2842

[www.instun.gov.my](http://instun.gov.my)

NOTA :

● DARI TOL TANJONG MALIM HINGGA INSTUN = 15 KM

● DARI TOL BEHRANG HINGGA INSTUN = 5 KM

KOORDINAT :

● GARIS LINTANG (LATITUDE, θ) = $3^{\circ}45'58''E9$

● GARIS BUJUR (LONGITUDE, λ) = $101^{\circ}30'53''E9$

KETERANGAN LANJUT

Hubungi Urus Setia Seminar Falak Nusantara 2018 (SARAS 2018)

Nazhatulshima Ahmad +603 79671100

Mohd Saiful Anwar Mohd Nawawi +603 79676011

Fatimah Ayoub +6019 5674114

Nasarulaini Kamarudin +6012 9239446

n.ahmad@um.edu.my

saifulawa@um.edu.my

mrayahanalifath@gmail.com

masarul@instun.gov.my

layari <http://sarasa2018.instun.gov.my>

PENDAHULUAN

Seminar Falak Nusantara 2018 adalah salah satu wadah pencerahan tentang ilmu falak. Pengajuran seminar ini merupakan salah satu program berimpact tinggi yang melibatkan tenaga penceramah mahir dari dalam dan luar negara. Ia melibatkan ilmuan dari Malaysia dan rantaui nusantara seperti Indonesia, Singapore, Thailand, Brunei Darussalam dan Filipina. Ia juga sebagai platform perkongsian kajian penemuan baru dalam bidang falak / astronomi

OBJEKTIF

- Memberikan pendedahan khusus kepada golongan sesarasan mengenai teori dan aplikasi ilmu falak / astronomi di nusantara
- Memberikan peluang kepada golongan sesarasan untuk mendapatkan dimensi baru ilmu falak / astronomi khususnya di nusantara
- Membuka ruang diskusi/ imiah dalam ilmu falak/ astronomi antara negara searantau

PESERTA SEMINAR

Terbuka kepada Pegawai dan kakitangan Jabatan/Agensi Kerajaan Negeri/ Persekutuan, Pegawai dan Kaktangan Kerajaan/ syarikat swasta/ perseendian, Government Linked Companies (GLCs), IPTS, Badan NGO, Peserta Luar Negara dan individu-individu yang berminat

ATUR CARA SEMINAR

HARI PERTAMA (RABU) 17 OKTOBER 2018

MASA	AKTIVITI
8.00 - 9.00 am 9.00 - 10.00 am	PENDAFTARAN PESERTA UCAP TAMA Hailstiu dan Pemerkesaan Astronomi/Falak Serentau Dato' Dr. Mohd. Zamzri Zainuddin
10.00 - 10.30 am	REHAT – MINUM PAGI SESI A : ASTROFONI GERAFTAN Pembangunan Balai Cerap Astronomi Untuk Penyelidikan dan Kegunaan Awam: Balai Cerap Gunung dan ITERA Prof. Madya Dr. Hakim L. Malasan Institut Teknologi Bandung (ITB), Indonesia
11.15 - 11.35 am	Dr. Nazrinutulima Ahmad Universiti Malera (UM), Kuala Lumpur Letusan Radio Sutia: Teknik Perolehan Data Dr. Zaty Shahritzat Hamidi Universiti Teknologi Mara Malaysia (UiTM), Shah Alam
11.35 - 11.55 pm	Peluang Penyelidikan Falak/ Astronomi di Malaysia Prof. Madya Abdul Halim Abdu Aziz Universiti Sains Malaysia (USM), P. Pinang Sumbangan dan Peranan Balai Cerap Negara Langkawi di Malaysia Farahana Kamardin ANGKASA
12.35 - 12.15 pm	REHAT – MAKAN TENGAH HARI SESI B : ASTROFONI ISLAM PENBENTANG UTAMA (UB) Pembangunan Falak Syarie di Indonesia Dr. H. Ahmad Izuddin
2.15 - 3.00 pm	Perkongsian Pengalaman Program Khdmat Masyarakat dalam bidang Astronomi Dr. Chong Hon Yew Perubutuhan Astronomi Pulau Pinang
3.00 - 3.20 pm	MAJLIS PENUTUP TAMAT – BERSURAI

PENDAHULUAN

Seminar Falak Nusantara 2018 adalah salah satu wadah pencerahan tentang ilmu falak. Pengajuran seminar ini merupakan salah satu program berimpact tinggi yang melibatkan tenaga penceramah mahir dari dalam dan luar negara. Ia melibatkan ilmuan dari Malaysia dan rantaui nusantara seperti Indonesia, Singapore, Thailand, Brunei Darussalam dan Filipina. Ia juga sebagai platform perkongsian kajian penemuan baru dalam bidang falak / astronomi

OBJEKTIF

- Memberikan pendedahan khusus kepada golongan sesarasan mengenai teori dan aplikasi ilmu falak / astronomi di nusantara
- Memberikan peluang kepada golongan sesarasan untuk mendapatkan dimensi baru ilmu falak / astronomi khususnya di nusantara
- Membuka ruang diskusi/ imiah dalam ilmu falak/ astronomi antara negara searantau

PESERTA SEMINAR

Terbuka kepada Pegawai dan kakitangan Jabatan/Agensi Kerajaan Negeri/ Persekutuan, Pegawai dan Kaktangan Kerajaan/ syarikat swasta/ perseendian, Government Linked Companies (GLCs), IPTS, Badan NGO, Peserta Luar Negara dan individu-individu yang berminat

HARI KEDUA (KHAMIS) 18 OKTOBER 2018

MASA	AKTIVITI
8.00 pm 8.30 - 9.00 pm	SESI D: ASTROFONI KEBUDAYAAN PENBENTANG UTAMA (UD) Astronomi Dalam Kebudayaan Alam Melayu: Suatu Kajian Manuskrif Dr. Mat Rofa Ismail Panel/Pakar Falak JAKIM Kelebihan Syeikh Yasin Al-Fadani dalam Ilmu Falak
9.00 pm 9.30 - 10.00 pm	SESI C: ASTROFONI KOMUNITI MAKAN MALAM Astronomi dan Masyarakat di Brunei Hazarry Hj Ali Setiausaha Agung Persatuan Astronomi Brunei Darussalam Penyampaian Ilmu Astronomi kepada Masyarakat Melalui Internet Shahrin Ahmad Falak Online
9.30 - 10.00 pm	SESI E: ASTROFONI KOMUNITI REHAT – MINUM PAGI Etnoastronomi Masyarakat Kadazan-Dusun Dr. Rosalyn Gelunu Noor Azam Mat Noor AJK Falak Negeri Pulau Pinang
10.00 - 10.30 am 10.30 - 10.50 am	10.00 - 10.30 am 10.30 - 10.50 am Dr. Nurul Fatini Jaafar Universiti Malaysia (UM), Kuala Lumpur Mohd Saleh Mazuki Penyelidik Bebas Penyampaian Ringkas Pascasiswazaran
11.10 - 11.30 am	REHAT – MAKAN TENGAH HARI Universiti Malaysia (UM), Kuala Lumpur
11.30 - 12.30 pm 12.30 - 2.00 pm	11.30 - 12.30 pm 12.30 - 2.00 pm Dr. Roger Mari Sese National Space Promotion (NSP), Philippines Peranan dan Aktiviti Balai Cerap Komuniti Balai Cerap Kota Bharu
2.00 - 2.45 pm	PERBENTANG UTAMA (UE) Penyampaian Ilmu Astronomi kepada Masyarakat di Filipina
2.45 - 3.05 pm	Dr. Roger Mari Sese National Space Promotion (NSP), Philippines Peranan dan Aktiviti Balai Cerap Komuniti Balai Cerap Kota Bharu
3.05 - 3.25 pm	Dr. Mahamarowi Omar Balai Cerap Kota Bharu, Kelantan
3.25 - 5.00 pm 5.00 pm	Perkongsian Pengalaman Program Khdmat Masyarakat dalam bidang Astronomi Dr. Chong Hon Yew Perubutuhan Astronomi Pulau Pinang
	MAJLIS PENUTUP TAMAT – BERSURAI

Brosur Muka Belakang



Banner



Bunting



JABATAN MUFTI
NEGERI PERAK



UNIVERSITI
M A L A Y A



KELAB INSTUN

SIJIL PENYERTAAN

Dengan ini disahkan

telah menghadiri

SEMINAR FALAK NUSANTARA 2018
SOUTHEAST ASIA-REGIONAL ASTRONOMY SEMINAR 2018
SARAS 2018

anjuran bersama

pada

bertempat

TAN SRI DATO' SERI (DR.) HJ. HARUSSANI
BIN HJ. ZAKARIA
MUFTI NEGERI PERAK DARUL RIDZUAN

Sijil Penyertaan